

Marknadsöversikt - Så har vi gjort bedömningen av tillförlitlighet hos angivna reningsgrader

Tillförlitligheten i mätresultat beror till framför allt på hur provtagningen utförts och hur anläggningen har skötts. Ett enda stickprov på en anläggning säger inte mycket om den verkliga reningsförmågan, vilket däremot en längre mätserie gör. För att kunna uppskatta om provtagningen ger en representativ bild av anläggningens verkliga reningskapacitet behövs information om hur den utförts, t.ex. om anläggningen har belastats motsvarande dimensionering, om påfyllning av kemikalier skett samt om driftsinstruktioner har följts.

De reningsgrader som redovisats av leverantörerna har bedömts utifrån på vilket sätt reningsgraderna tagits fram, dvs. på vilket sätt provtagning skett. Systemet för bedömning av tillförlitlighet innehåller fem tillförlitlighetsklasser, från 1 till 5. Klass 1 är den mest tillförlitliga och klass 5 den minst tillförlitliga klassen. Tillförlitlighetsklasserna ger en indikation om vilken vikt man kan lägga vid olika mätvärden, om de kan jämföras och hur man kan värdera dessa mätresultat.

Vid klassificeringen vägs sju olika områden ihop om hur utvärderingen/provningen utförts. För varje klass finns ett påstående inom varje område. För varje påstående som stämmer ges poäng och utvärderingen med sina mätresultat hamnar i den klass som ger mest poäng. Poängsystemet är uppbyggt så att vissa faktorer påverkar mer än andra. Men systemet är också ”förlåtande” så att ett enstaka påstående som tillhör en lägre klass kan stämma, men ändå hamnar provtagningen totalt i den högre klassen.

Förutsättningarna för provtagning skiljer sig åt beroende på om de utförs på en fastighet eller på en provtagningsplats uppbyggd för att utvärdera anläggningars prestanda. Därför är tillförlitlighetsklassningen grupperad i PP (Provplats) och FH (Fastighet). På en provplats kan beskickningen av anläggningen styras (jämfört med på en fastighet där belastningen beror helt på hushållets vattenanvändning). Om mätserien inkluderar perioder av över- och/eller underbelastning påverkas klassificeringen positivt. På en fastighet är en viktig parameter för klassificeringen att anläggningen verkligen skötts som det är tänkt. Kan inte detta garanteras påverkas klassificeringen negativt. De påståenden som inverkar på klassificeringen är:

- 1a) Både inkommande och utgående vatten har provtagits
- b) Bara utgående vatten har provtagits, schabloner har använts för att beräkna reduktionsgraden
- 2 a) Provtagning är flödesproportionell
- b) Varje prov består av ett flertal stickprov som slagits samman till ett samlingsprov
- c) Varje prov består av ett enstaka stickprov
- 3 a) Provtagning har utförts av en oberoende part (universitet, institut, myndighet eller konsult)
- b) Provtagning har ej utförts av en oberoende part (tillverkare eller leverantör)
- 4 a) Anläggningen är belastad enligt maxdimensionering
- b) Anläggningen är ej belastad enligt maxdimensionering
- 5 a) Provtagning har skett under förhållanden motsvarande svensk vinter
- b) Provtagning har ej skett under förhållanden motsvarande svensk vinter
- 6 a) Testet kan med säkerhet kopplas till produkten på marknaden
- b) Testet kan inte med säkerhet kopplas till produkten på marknaden

- 7 a) Anläggning är sannolikt skött som det är tänkt (FH)
b) Anläggning ej skött som det är tänkt/vet ej (FH)
- 8 a) Anläggning utsatt för *både* under- och överbelastning (PP)
b) Anläggning utsatt för *antingen* under- *eller* överbelastning (PP)
c) Anläggning utsatt för *varken* under- *eller* överbelastning (PP)

Ju fler påståenden under a) som stämmer desto högre tillförlitlighet på provtagningen och desto högre klass hamnar provtagningen i. Analogt gäller att ju fler påståenden under b) eller c) som stämmer desto lägre blir tillförlitlighetsklassen.

En matris har konstruerats, där svaren på frågorna ovan viktats samman (eg. två matriser, en för provtagning vid fastighet och en för provtagning vid provplats). I varje ruta i matrisen finns ett påstående samt det antal poäng som ges om påståendet stämmer. Poängen i varje kolumn summeras och provtagningen/provtagningsserien hamnar i den klass (kolumn) som ger den mest antal poäng. Om två klasser ger samma poängtal hamnar provtagningen/provtagningsserien i den bättre klassen.

Ladda ner matriserna för provtagning vid fastighet och provplats här:

<http://kunskapscentrum.avloppsguiden.se/attachments/download/68/Tillförlitlighetsklasser%20ofastighet%20och%20provplats.pdf>